

# **Pla d'Actuació del Grup d'Intervenció (PAGI)**

## Índex

1. Introducció.....	3
1.1. Àmbit d'aplicació .....	3
1.2. Justificació.....	3
1.3. Objecte i objectius.....	3
1.4. Grup d'Intervenció.....	3
1.4.1. Composició .....	3
1.4.2. Funcions .....	4
1.4.3. Coordinació del Grup.....	5
2. Pla d'actuació del Grup d'Intervenció.....	6
2.1. Principis bàsics.....	6
2.2. Organització del document.....	7
2.2.1. Objectius comuns.....	7
2.2.2. Marc únic .....	7
2.2.3. Estàndards i acreditacions .....	7
2.2.4. Iniciativa i anticipació .....	8
2.3. Marc normalitzat.....	8
2.3.1. Marc organitzatiu normalitzat .....	8
2.3.2. Gestió per objectius i pla d'actuació de l'incident.....	9
2.3.3. Establiment, transferència i unitat de comandament.....	9
2.3.4. Estructura modular i escalable, i tram de control definit.....	11
2.3.5. Coordinació, gestió integral de recursos i comunicació .....	12
2.3.6. Terminologia i procediments comuns.....	13
2.4. Estandardització de posicions.....	19
2.4.1. Accés a zona calenta .....	19
2.4.2. Respecte als membres de l'equip d'intervenció.....	20
2.4.3. Competències de tots els membres dels equips i unitats d'extinció .....	20
2.4.4. Competències dels membres dels equips i unitats d'extinció en funcions de cap d'equip.....	21
2.5. Principis per assolir el control i la iniciativa durant el sinistre .....	22
2.5.1. Definició de l'AGO sobre la base de potencials .....	22
2.5.2. Tipologies d'objectius d'actuació.....	24
2.5.3. Procediments estandarditzats comuns: LACES i autoprotecció .....	25
2.5.4. Pla d'actuació en la intervenció (PAI).....	25
2.6. Implantació del PAGI.....	25

## **1. Introducció**

### **1.1. Àmbit d'aplicació**

El present Pla d'actuació del Grup d'Intervenció s'emmarca en el Pla especial per a incendis forestals a Catalunya (INFOCAT). Planteja l'actuació operativa i els mecanismes de coordinació dels components del Grup d'Intervenció en tots els incendis forestals que succeeixen a Catalunya, i inclou els que afecten vegetació forestal, agrícola i urbana.

### **1.2. Justificació**

El pla INFOCAT estableix que cal redactar el Pla d'actuació dels grups d'actuació (PAG). Aquest document estableix el PAG del Grup d'Intervenció (PAGI).

### **1.3. Objecte i objectius**

L'objecte d'aquest pla d'actuació és definir les accions que els integrants del grup han de realitzar en cas d'activació d'un **pla d'emergència**, amb la finalitat de complir amb les funcions que el pla especial assigna al grup, i que s'unifiquen per a tots els components del grup per raons de seguretat i eficiència. Els objectius del PAGI són:

- Definir els criteris d'intervenció en incendis forestals estàndards per tal que tots els components del Grup d'Intervenció (GI) implementin un procediment d'actuació específic.
- Planificar totes les intervencions, des de les més comunes fins a les fases més complexes del Pla INFOCAT.
- Definir les pautes de coordinació amb tots els membres del GI i dels altres grups.

### **1.4. Grup d'Intervenció**

#### **1.4.1. Composició**

El grup està format per personal habilitat i acreditat per exercir funcions específiques del Grup d'Intervenció i que pertanyin a les següents agències o organitzacions permanents:

- Personal operatiu del cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya
- Bombers de l'SPEIS de l'Ajuntament de Barcelona
- Cos d'Agents Rurals (CAR)
- Agrupacions de Defensa Forestal (ADF)

I per altres agències o organismes ocasionals:

- Altres bombers o personal habilitat i acreditat, o mitjans especials i acreditats, per a intervencions en l'extinció d'incendis d'altres comunitats autònomes o d'altres administracions, així com els dependents de l'administració estatal.
- Altres bombers o personal habilitat o mitjans especials i acreditats, per a intervencions en l'extinció d'incendis de fora de l'estat espanyol.

#### **1.4.2. Funcions**

Les funcions del Grup d'Intervenció són:

- Avaluar inicialment la possible magnitud de l'incendi i les mesures necessàries de protecció tant de la població afectada com dels punts geogràfics sensibles.
- Establir els paràmetres de seguretat dels intervinents i vetllar pel seu compliment.
- Emprendre les accions necessàries per minimitzar danys a persones, béns i medi natural en coordinació amb el Grup d'Avaluació dels incendis forestals i dels riscos associats.
- Establir, en funció de la magnitud i intensitat de l'incendi, les estratègies d'atac, confinament, defensa o gestió de l'incendi.
- Determinar l'Àrea General d'Operacions, tant l'actual com la potencial, i revisar-la periòdicament en funció de l'evolució de l'incendi.
- Determinar el Pla d'actuació inicial i actualitzar-lo periòdicament en funció de l'evolució i les característiques de l'incendi.
- Auxiliar les víctimes i facilitar-ne l'evacuació en coordinació amb el Grup Sanitari i, si escau, el Grup d'Ordre.
- Proposar a la Direcció del Pla l'evacuació o el confinament de persones en situació de perill en coordinació amb el Grup d'Avaluació dels incendis forestals i dels riscos associats.
- Evacuar les víctimes fins a l'Àrea Sanitària en cas que el Grup Sanitari no pugui accedir a la zona
- Establir, a prop de l'emergència, el CCA i donar el suport necessari per tal d'aconseguir la major efectivitat possible.
- Establir la ubicació del Centre de Comandament de Bombers i dels diferents punts de trànsit d'accés a l'incendi, si escau.
- Exercir en el CCA les funcions de coordinació establertes a l'INFOCAT, dirigint i coordinant els grups d'actuació en el lloc de l'emergència.
- Assessorar tècnicament els diferents nivells de comandament.
- Informar regularment el CECAT, a través del seu coordinador operatiu, de tota la informació rellevant que vagi obtenint.
- Prestar suport tècnic a la Sala del CECAT quan l'emergència ho requereixi.
- Organitzar les reserves de vigilància per evitar la reproducció de l'incendi a partir del moment en què se n'hagi declarat l'extinció, si escau.

### **1.4.3. Coordinació del Grup**

El coordinador del Grup d'Intervenció és el màxim responsable en el lloc de l'emergència del cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya.

## 2. Pla d'actuació del Grup d'Intervenció

### 2.1. Principis bàsics

El foc és una part intrínseca de l'ecosistema mediterrani, un procés natural que ha tingut lloc durant mil·lennis, que està a les arrels de l'elevada biodiversitat global de la conca mediterrània. Viure en un paisatge mediterrani vol dir haver de coexistir amb un règim de foc, amb un rang ampli de comportaments. Però els usos forestals i agrícoles humans, així com la trama industrial i urbana, són vulnerables al foc de vegetació, i hi ha la necessitat de defensa, control i maneig d'aquest foc, que és l'encàrrec d'aquest Grup d'Intervenció (GI).

La major amenaça davant d'aquest encàrrec són els incendis de comportament més extrem, que es poden escapar de la capacitat de control del sistema d'extinció. El règim d'ignicions alterat pels humans, la mateixa extinció, així com els canvis en altres perturbacions (aprofitaments humans i del bestiar), produeixen canvis en l'acumulació i distribució de biomassa. Això es tradueix en una freqüència creixent d'incendis de comportament extrem.

Aquests grans incendis forestals mostren una elevada capacitat de desplaçament, amb un rang ampli de comportaments que evolucionen i canvien en el temps. Poden posar en perill persones, béns i infraestructures simultàniament en territoris molt amplis, i la mobilitat i els serveis bàsics de poblacions encara més àmplies, generant múltiples emergències simultànies. Les necessitats de defensa i protecció escalen, i no només poden superar el nombre de recursos d'intervenció disponibles, sinó que amenacen de col·lapsar els processos de gestió de la informació, de presa de decisió i de comandament i control d'aquests recursos.

Aquests trets específics obliguen a definir un marc de treball del Grup d'Intervenció amb un seguit de característiques que el facin segur i eficient davant tot tipus d'intervenció en el marc del Pla especial INFOCAT. Per tant, els objectius són:

- Enfocar els esforços de tothom en prioritats, on podem ser més efectius per assolir els **objectius comuns**.
- Respectar un **marc organitzatiu únic**, interoperable, flexible i escalable, al qual s'han d'adaptar tots els recursos participants en la intervenció, siguin de l'agència que siguin.
- **Garantir uns estàndards** en la jerarquia de gestió, procediments, mecanismes de comunicació, capacitats i estàndards de seguretat dels recursos participants per treballar en aquest marc.
- Establir mecanismes per **guanyar o recuperar ràpidament la iniciativa** al foc i a l'emergència, davant les diferents generacions, incendis tipus i efectes del foc.

## **2.2. Organització del document**

Partint de la base que aquest document ha de preveure totes les accions a desenvolupar en les tasques d'extinció dels incendis forestals de tot tipus i en tots els indrets de l'àmbit de Catalunya, es planteja que el PAGI es basi en els principis següents:

### **2.2.1. Objectius comuns**

El pla d'actuació és l'instrument bàsic per enfocar tots els esforços en objectius, prioritats i metes comuns, tant per a les activitats operacionals i de suport, com per a la zonificació de l'Àrea General d'Operacions (AGO), etc. La intenció és reduir els esforços que no van dirigits als objectius comuns i donar un marc comú per a la presa de decisions estratègiques i tàctiques en les actuacions.

### **2.2.2. Marc únic**

La coordinació entre agències es vehicula cap a una jerarquia de gestió unificada en què cada recurs s'integra en un sistema de comandament unificat.

D'aquí neix el Sistema de Comandament d'Incidents (SISCOM) (derivat del nord-americà Incident Command System), que proporciona un marc comú en què personal de diferents organitzacions poden treballar conjuntament:

- amb processos ordenats i sistematitzats de comunicació, planificació, comandament i supervisió comuns per a tots els recursos, independentment de quina institució els aporti;
- amb procediments, posicions, instal·lacions i terminologia unificats.

### **2.2.3. Estàndards i acreditacions**

Cadascun dels organismes que pertanyen al Grup d'Intervenció és responsable individualment dels recursos que aporten, i han de complir amb uns estàndards suficients en matèria de:

- competències, coneixements i habilitats del personal, capacitat física inclosa;
- equips de protecció individual i protocols de seguretat;
- sistemes de comunicació i estructures organitzatives per al traspàs d'informació;
- capacitats dels mitjans.

Els ajuts externs i altres grups actuants que hagin d'entrar en zona calenta (definida a l'annex INT 0028 - AGO forestal) hauran de garantir també aquests requisits.

#### **2.2.4. Iniciativa i anticipació**

Establir mecanismes per guanyar o recuperar ràpidament la iniciativa davant l'emergència, independentment de les diferents generacions d'incendis, dels diferents incendis tipus i els seus efectes, fomentant una arribada al sinistre ràpida i contundent, l'anticipació en les decisions de les accions a realitzar davant de punts crítics, l'ordenació permanent de la capacitat de decisió en l'escala de comandament, la determinació d'objectius d'actuació més enllà de la simple extinció (defensa, confinament, gestió...). L'eina que garanteix la planificació de l'estratègia a seguir és el PAI (Pla d'actuació en la intervenció), document que evoluciona proactivament al llarg de l'incendi.

### **2.3. Marc normalitzat**

El marc organitzatiu és aplicable a tot l'espectre d'incendis de vegetació, sense importar les seves dimensions, des d'incidents rutinaris fins als més complexos, des d'incidents amb resposta local fins als que impliquen múltiples recursos de múltiples organitzacions. El marc organitzatiu plantejat per a la intervenció en incendis forestals està basat en el sistema internacional de comandament (ICS), aplicat en un rang molt ampli d'incidents. Compta amb un seguit de principis essencials que faciliten el desenvolupament d'un esquema organitzatiu adaptat a les circumstàncies derivades de l'incident, que garantirà l'establiment de les funcions necessàries de gestió en situacions d'emergència.

L'adaptació d'aquest marc organitzatiu de referència a la realitat del cos de Bombers queda recollit en el document anomenat Sistema de Comandament de Bombers, que adjuntem com a referència a l'annex. La implementació d'aquest marc normalitzat en els sistemes de gestió i procediments ja existents s'ha de realitzar de forma gradual per inferir, el menys possible, en l'operativitat.

#### **2.3.1. Marc organitzatiu normalitzat**

- El marc organitzatiu en la intervenció està normalitzat i estableix una terminologia i uns procediments comuns que permeten que totes les organitzacions que participen en la intervenció —bombers, ADF, CAR o altres ajuts externs— treballin juntes amb eficàcia.
- Aquesta normalització permet que tots els participants que arriben a l'incident, siguin de l'organització que siguin, reconguin l'estructura i el seu paper en ella. Així, es normalitzen les posicions i funcions organitzatives, la denominació dels recursos i infraestructures, i s'actua sota uns principis comuns.
- Es tracta de normalització, no d'imposició d'un únic model. El Comandament de la Intervenció disposa del grau de flexibilitat necessari per modificar els procediments o l'estructura organitzativa amb l'objectiu d'alinejar-se, segons sigui necessari, amb les seves característiques operatives específiques, o per satisfer escenaris particulars de risc.



### **2.3.2. Gestió per objectius i pla d'actuació de l'incident**

Les intervencions es gestionen dirigint-se cap a objectius específics. La gestió per objectius representa una metodologia que es comunica de manera global a tota l'organització inclosa al SISCOM. Aquesta metodologia inclou:

- L'establiment d'objectius globals i específics, ordenats per prioritats, que han de ser realistes i tan específics com sigui possible.
- Els objectius s'han de planificar a escala de comandament superior, i s'han de comunicar i donar a conèixer a la resta de l'organització i estructura de comandament.
- Els diferents nivells de presa de decisió estratègica, tàctica i d'operacions s'orienta cap a l'assoliment d'aquests objectius.
- L'elaboració, emissió i comunicació de tasques, plans operatius i procediments de seguretat.
- L'establiment d'objectius mesurables per a cadascuna de les activitats funcionals de la gestió de l'incident i la seva supervisió, per tal d'assolir els objectius estratègics definits.
- La documentació dels resultats per tal de mesurar el rendiment i facilitar accions correctives.

En un incendi es pot aplicar més d'un objectiu al mateix temps, i la zonificació de cada un d'ells es representa al Pla d'actuació de la intervenció (PAI). Els plans operatius (PAI) proporcionen un mitjà coherent de comunicació dels objectius globals de l'incident.

### **2.3.3. Establiment, transferència i unitat de comandament**

- La funció, figura i persona que comanda s'ha d'establir clarament des de l'inici de l'incident. En funció de la possible evolució de la intervenció, la persona amb comandament pot canviar, assumint-lo una altra persona de càrrec, rang o nivell d'autoritat superior (o inferior si la resolució està sent favorable).
- En el cas que l'arribada al sinistre del primer mitjà d'extinció no pertanyi al cos de Bombers, el màxim responsable habilitat del grup actuant i que pertanyi al Grup d'Intervenció ha de fer funcions de coordinació del grup i vetllar per al compliment de les pautes següents:
  - Garantir la seguretat de les operacions del grup
  - Determinar el desplegament per assolir els objectius del Pla d'actuació, a partir de l'avaluació de la situació i prioritats immediates

- Establir el nivell d'organització necessària, desplegant les posicions organitzatives i funcionals necessàries, i monitoritzar contínuament les operacions i efectivitat de l'organització
  - Garantir la gestió integral dels recursos del grup, mantenir un coneixement actualitzat i acurat dels recursos, comunicar la necessitat de recursos extres, o alliberar recursos del grup
  - Transmetre la informació essencial per mantenir les operacions contínues, segures i efectives al cap d'intervenció de Bombers quan aquest arribi, i, en cas d'agents de la autoritat, fer un acte de relleu de comandament. L'acte de relleu ha de seguir el principis de la INT 007 del cos de Bombers de relleu de comandament (vegeu annex)
  - Mantenir un contacte proper amb els recursos assignats i altres grups actuants
- A l'arribada dels recursos del cos de Bombers, el cap d'intervenció ha d'assumir la direcció del sinistre i actuar com a comandament màxim. L'acte de transferència de la posició del cap d'intervenció ha d'anar sempre acompanyat per un acte formal de relleu de comandament, degudament comunicat.

Les funcions de cap d'intervenció inclouen:

- Aprovar i implementar el Pla d'actuació en la intervenció, la qual cosa ha d'incloure objectius, estratègia, seguretat i marc tàctic i d'operacions
  - Establir l'AGO (segons INT corresponent), establir el marc de seguretat adient de tots els actuants i establir la funció de punt de trànsit
  - Decidir peticions per a recursos addicionals o per a retorn dels recursos
  - Determinar els talls de tensió produïts per línies elèctriques aèries afectades, així com la regulació de pressió d'aigua necessària per garantir-ne el consum necessari, si escau
  - Declarar fases de l'incendi i ordenar la desmobilització de l'incident, quan sigui apropiat
  - Coordinar les actuacions de tots els grups actuants i ordenar les evacuacions/confinaments
  - Determinar l'activació del Centre de Comandament Avançat i el seu emplaçament
  - Gestionar les reunions de planificació, segons necessitats, i gestionar de forma integral els recursos del Grup d'Intervenció
  - Gestionar i conduir la participació personal civil en tasques de suport
  - Garantir que la documentació de l'incident posterior estigui completa
  - Assumir les funcions de cap del Grup d'Intervenció o delegar-les en algú, si escau
- Cada intervinent **ha de comptar només amb un sol superior designat**, davant del qual reporta al lloc de l'incident. D'aquesta manera, s'estableix la dependència jeràrquica entre els diferents nivells de l'organització, que dona com a resultat un esquema coordinat. Això elimina la possibilitat que les persones rebin ordres contradictòries de diversos supervisors i evita confusió entre agències, organitzacions,

unitats... La cadena de comandament i la línia ordenada d'autoritat assegura que qualsevol element operatiu de l'emergència està treballant sota la responsabilitat d'un comandament que ha completat el procés de transferència de comandament.

- El cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya i el de l'Ajuntament de Barcelona tenen definits els seus àmbits territorials d'actuació. **El màxim comandament de les intervencions recau, de forma automàtica, sobre aquell que exerceixi la funció dins dels límits territorials propis establerts**, tot i mantenir l'esquema organitzatiu i de gestió de l'incendi plantejat en el present document. El dispositiu desplaçat a l'incendi pertanyent al cos de Bombers que no es troba dins del seu àmbit territorial s'ha de posar a disposició del comandament que exerceixi la funció dins del seu territori, i coordinar entre ells una estratègia i tàctica unificades.

Les funcions de coordinació dels mitjans aeris recau, en tots els casos i amb independència del territori on es produeixi l'incendi, en el coordinador d'operacions aèries (COA) del cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya, sempre sota els criteris estratègics que determini el cap d'intervenció del territori afectat.

#### **2.3.4. Estructura modular i escalable, i tram de control definit**

- L'estructura de comandament està organitzada de forma que s'expandeix i es contrau de forma modular i jeràrquica, segons sigui necessari per les necessitats dinàmiques i de complexitat de l'incident, l'abast, i els recursos i riscos a gestionar. En cada moment es despleguen només les posicions que es necessiten per a la funció o tasca a realitzar.
- A l'inici de qualsevol intervenció, les unitats d'extinció individuals assignades responen directament al comandament. Si l'incident creix en dimensions o en complexitat, aquests recursos individuals es poden organitzar, agrupar i emprar de diferents formes per tal de facilitar la gestió. En aquest cas, s'estableixen posicions separades i dependents, dins dels estàndards d'estructura funcional i organitzativa, cadascuna de les quals es poden subdividir addicionalment. Distingim dos tipus de desplegament:
  - Desplegament per funcions: Quan el comandament valora que una o més funcions principals requereixen d'una gestió independent, cal que assigni una persona a una de les posicions de funcions definides; si no disposa d'aquesta persona, ha de sol·licitar els recursos necessaris per ocupar aquesta funció i assumir-la fins que pugui delegar-la a algú sobre el terreny.
  - Desplegament per tram de control: En tots els nivells de la cadena de comandament s'han de poder gestionar i supervisar directament les actuacions de tot el personal assignat al seu càrrec. Es defineix un tram de control òptim entre 3 i 7 (recomanable 5), entenent tram de control com el nombre de línies de comunicació i supervisió que reporten a cadascuna de les persones amb

responsabilitat de gestió en una emergència. Si s'han de gestionar més de 7 recursos, es recomana expandir l'estructura de comandament, delegar responsabilitats i desplegar posicions de comandament. Tot i això, el tipus d'incident, les característiques del risc, els factors de seguretat i perill associat, i la distància a què estan desplegades les unitats operatives o sectors, influeixen sobre el tram de control assignat.

- Retirada de mitjans: Es desactiven elements organitzatius quan l'evolució de l'emergència els assenjala com a no necessaris, fins que només queda el comandament.
- El cap d'intervenció ha de realitzar una previsió de les necessitats de recursos operatius, nivell de comandament, suport al comandament i logística que la situació comporta, d'acord amb els criteris següents:
  - Recursos: Constatació objectiva i dinàmica de la possibilitat/impossibilitat de controlar l'evolució de l'incendi amb el nivell de mobilització de recursos assignat.
  - Durada: Previsió del temps de finalització de l'emergència, que faci necessària la permanència de les dotacions al lloc de l'incident.
  - Complexitat i/o gravetat: És difícil definir amb precisió les característiques de complexitat i/o gravetat d'un incendi forestal. Cal tenir en compte el sentit comú i la flexibilitat per determinar el nivell d'estructura organitzativa que cal per gestionar el control de l'incendi amb seguretat i eficàcia. Els principals factors a considerar són: el risc per a la població i actuant, l'afectació per a la població, l'afectació a infraestructures sensibles, la valoració de l'afectació mediambiental de l'incendi sobre els terrenys afectats, probabilitats de successos en cascada, la vulnerabilitat dels terrenys forestals o infraestructures en risc per l'evolució prevista de l'incendi, la sensibilitat política i social, la complexitat associada a fronteres jurisdiccionals, la tipologia de l'incendi i altres paràmetres d'importància local no considerats en la relació anterior.
- Aquesta avaluació es corregeix cada cop que es produeixi una variació en els paràmetres enumerats en el punt anterior, o bé quan el nivell d'informació sigui superior, o bé quan s'actualitzi el PAI o es produeixi un relleu del comandament de l'actuació. L'avaluació d'aquests factors ajuda a dimensionar l'actuació, escalant o desescalant el nivell de comandament superior (cap d'intervenció) i l'estructura organitzativa.

### **2.3.5. Coordinació, gestió integral de recursos i comunicació**

- La gestió de recursos integral és un principi clau de gestió que implica que tots els recursos i el personal durant un incident s'han de conèixer. Conèixer tots els recursos implicats d'una o altra forma en la intervenció, de manera centralitzada en un sol lloc, permet que es puguin mobilitzar ràpidament per donar suport a la preparació i

resposta a un incident, i que es puguin desmobilitzar de forma àgil. Els recursos han d'estar categoritzats per tipus, condició, etc. La coordinació integral de recursos la duu a terme el cap d'Intervenció mitjançant les estructures de suport i gestió que es despleguin.

- Cada comandament o responsable gestiona els seus recursos, segons els seus propis procediments interns i sempre en concordança amb el Pla d'actuació establert. Això inclou els processos per classificar, sol·licitar, enviar, mantenir la traçabilitat i recuperar aquests recursos. Els recursos es defineixen com a personal, equips (persones), equipament (instruments, eines, maquinària, etc.), subministraments i instal·lacions.

Inclou:

- Els recursos assignats són els que estan treballant en una assignació de camp, sota la direcció d'un comandament o un responsable.
  - Els recursos disponibles són els que estan llestos per al seu desplegament (per etapes), però no s'han assignat a una assignació de camp.
  - Els recursos fora de servei són els que no es troben en qualsevol de les categories "disponibles" o "assignats". Els recursos poden estar "fora de servei" per diverses raons; a tall d'exemple, la dotació insuficient de personal per conformar una sortida, el personal en situació de descans temporal, els recursos danyats o inoperables.
- Durant un incident, el procés de comunicacions es facilita a través de l'elaboració i ús d'un pla de comunicacions comú, que compti amb processos i arquitectures de comunicacions interoperatives. El pla de comunicacions entre unitats pot incloure la figura de l'enllaç. Aquest enfocament integrat vincula les unitats operatives i de suport dels diversos serveis i organitzacions participants. Això és necessari per mantenir la connectivitat de les comunicacions i la disciplina, i per millorar la consciència de la situació global i individual.

### 2.3.6. Terminologia i procediments comuns

Quan diverses organitzacions han de treballar juntes, l'ús d'una terminologia comuna és un element essencial en la cohesió dels equips i en les comunicacions, tant internament com en altres organitzacions que responen sobre l'incident. S'estableix, doncs, una terminologia comuna que cobreix els apartats següents:

a) En la zona de treball:

- **Àrea de Potencial d'Incendi:** Espai que es pot veure afectat per l'evolució de l'incendi en el màxim potencial.

- **Àrea General d'Operacions** (annex INT 0028): Podem definir l'Àrea General d'Operacions (AGO) com la zona geogràfica o un espai específicament definit on es desenvolupen les activitats de resposta a una emergència, o on es preveu que s'hauran de desenvolupar. En general, es defineix mitjançant límits naturals, tot i que poden ser infraestructures o límits artificials. L'AGO pot abastar diferents emergències contigües.
- **Punt d'emplaçament de vehicles:** Punt al territori on s'emplaça un recurs, equip, unitat o grup de recursos terrestres, i des del qual es realitza una intervenció concreta.

b) Descripció dels recursos en extinció d'incendis:

Als recursos principals (personal, instal·lacions, equips i subministraments) utilitzats en les activitats de gestió i operatives en incidents, se'ls assigna una denominació comuna i se'ls "classifica" respecte a la seva capacitat operativa per ajudar a evitar la confusió i optimitzar la interoperabilitat.

- **Equip d'Extinció i Control:** Un equip és el recurs mínim d'extinció que pot ser emprat individualment. Compten amb un supervisor designat (cap d'equip) i duen a terme una tasca, adaptant les tècniques i tàctiques bàsiques més adequades. Poden haver-hi equips especialitzats amb eines manuals i mecàniques, amb línia d'aigua i eines manuals, etc.
- **Unitats:** Un o més equips d'extinció sota la direcció d'un comandament que duu a terme una maniobra combina un conjunt de tècniques d'extinció, i adapta la distribució d'eines, figures, funcions i logística a la tàctica establerta. Poden haver-hi unitats especialitzades en diferents maniobres.
- **Grup de treball:** Un grup de treball és qualsevol combinació d'unitats d'extinció que s'agrupa per complir una missió específica. Compten amb un comandament designat. La combinació d'unitats d'extinció amb grups de treball permet gestionar de forma combinada la diferent capacitat operativa de les diverses unitats que el componen, sota la supervisió d'un responsable o cap de grup.

Funcions operatives		Supervisor	Components
Equip	d'extinció	Cap d'equip (bomber, bomber voluntari, cap de colla ADF)	Membres del cos de Bombers, membres ADF
	de control	Cap d'equip (bomber, bomber voluntari, cap de colla ADF, cap de colla EPAF)	Membres del cos de Bombers, membres ADF, EPAF
Unitat		Cap d'unitat (caporal del cos de Bombers o superior)	Membres del cos de Bombers, membres ADF, EPAF. Formada per operaris o equips
Grup de treball		Cap de grup (sergent o superior)	Membres del cos de Bombers, membres ADF, EPAF. Formada per unitats d'extinció, i poden afegir-s'hi equips d'extinció.

c) En les funcions organitzatives i de planificació:

Es designen i defineixen les funcions principals i les unitats funcionals amb responsabilitat en incidents. La terminologia per als elements organitzatius implicats és estàndard i coherent amb el marc ja establert.

- **Sectors:** El sector s'estableix per dividir una emergència en àrees geogràfiques o funcionals, o una barreja de les anteriors, depenent de les circumstàncies de l'emergència. La sectorització d'un incident s'inicia quan el nombre de recursos simples, o punts d'emplaçament de vehicles, excedeix el tram de control gestionat pel cap d'intervenció, o quan la complexitat de l'incident per possible afectació a elements vulnerables (urbanitzacions, polígons industrials, nuclis urbans, càmpings, etc.), o bé per comportaments de foc fora de capacitat d'extinció que obliguin el cap d'intervenció a desplegar sectors funcionals de protecció, anàlisi i rastreig d'oportunitats de control. D'entre els participants fixos al Grup d'Intervenció només Bombers té personal habilitat per exercir les funcions de **cap de Sector**.
  - Sector Geogràfic: Podem definir *sector geogràfic* com l'agrupació geogràfica d'equips de treball, recursos o punts d'emplaçament de vehicles establert per mantenir el tram de control a un nivell que es pugui gestionar. El sector geogràfic és la unitat més petita i manejable de la gestió d'una emergència. La distribució organitzativa és el sistema estàndard per distribuir el comandament d'un incident en unitats més petites. Els sectors geogràfics en incendis forestals seran designats per números (sector 1, sector 2, etc.), senars per al flanc esquerre de l'incendi i parells per al flanc dret de l'incendi, segons la direcció general de propagació de l'incendi. Un sector geogràfic podrà rebre l'assignació d'un canal propi de radiocomunicacions integrat al sistema general.
  - Sector Funcional: Podem definir *sector funcional* com un grup de recursos o dotacions amb una assignació definida, que compten amb un responsable i comunicacions pròpies, i amb un àmbit d'actuació general i sense definició geogràfica dins de l'AGO, o que ocupa diferents sectors geogràfics. La designació estàndard d'un sector funcional es realitza per la funció que desenvolupa (p. ex., ANÀLISI, FOC TÈCNIC, PROTECCIÓ, EVACUACIÓ, INVESTIGACIÓ, etc.)
- **Zona:** Podem definir *zona* com:
  1. L'agrupació de sectors geogràfics, sectors funcionals o una barreja dels anteriors.
  2. L'organització funcional del Grup d'Intervenció durant una emergència multidisciplinària en què actuen diferents serveis d'emergències.
  3. Un incident singular englobat en un complex de diversos incidents de característiques similars que compta amb una única estructura de comandament global.



D'entre els participants fixos al Grup d'Intervenció només Bombers té personal habilitat per exercir les funcions de **cap de Zona**.

- **Seccions:** En incendis complexos o grans emergències, el cap d'intervenció necessita d'un equip que recolzi la seva actuació.
  - Operacions: El cap d'Operacions dirigeix les accions per assolir els objectius tàctics globalment. Es pot diferenciar la secció d'operacions terrestres, aèries i d'altres. Aquesta funció és exclusiva del cos de Bombers.

Suport al Comandament: Liderada pel cap de suport al comandament, coordina el conjunt de personal que desenvolupa tasques de planificació de la gestió de recursos, d'anàlisi i preplanificació estratègica, de suport a operacions i de logística, i altres.

Funcions organitzatives		Comandament	Components
Sector	Geogràfic	Cap de sector (sergent o superior)	Membres del cos de Bombers, membres ADF, EPAF. Pot estar formada per equips, unitats o grups de treball.
	Funcional	Cap de sector funcional (sergent o superior, agent rural per sector funcional investigació)	Membres del cos de Bombers, membres ADF, EPAF. Agent rural per investigació. Pot estar formada per equips, unitats o grups de treball.
Zona		Cap de zona (Sotsinspector o superior)	Membres del cos de Bombers, membres ADF, EPAF. Està formada habitualment per sectors.
Secció	Operacions	Cap d'operacions terrestres / aèries (sotsinspector o superior)	Membres del cos de Bombers, membres ADF, EPAF. Pot estar formada per zones, sectors o unitats.
	Suport al comandament	Cap suport al comandament (sotsinspector o superior)	Membres del cos de Bombers, membres ADF, membres Agents Rurals.

d) Quant a les infraestructures destinades a la coordinació i gestió de l'incendi:

Utilitzarem una terminologia comuna per designar les instal·lacions als voltants o properes al lloc de l'incident que s'utilitzaran en l'exercici de les funcions de comandament:

- **Centre de Comandament Avançat:** Lloc des d'on opera el coordinador del Grup d'Intervenció. És únic per a cada incident. Es posiciona en zona freda. En ocasions, el coordinador del Grup d'Intervenció pot designar un comandament que roman temporalment al Centre de Comandament Avançat en delegació de funcions.



- **Punt de trànsit:** Lloc de recepció de mitjans i recursos que es dirigeixen a l'Àrea General d'Operacions. Reben assignació, sigui de l'equip de reforç al mateix punt de trànsit, sigui dintre de la zona d'intervenció.
  - **Centre de Comandament de Bombers:** Lloc des d'on es duen a terme de forma continuada funcions del cap d'Intervenció de planificació operativa i estratègica, gestió integral de recursos i logística del GI. Les bases logístiques d'ADF, CAR i altres complementen el CCB en la gestió dels recursos propis, i li reporten de forma constant. Cadascuna de les agències ha de designar un enllaç al CCB per tal de garantir la coordinació.
- e) Quant a l'activació de recursos:

El cap d'intervenció és qui determina el tipus i la quantitat dels recursos que considera necessaris per fer front al servei. Podem diferenciar dos tipus d'activacions en funció de la validació que en fa el cap d'intervenció:

- **Activació immediata:** Correspon al despatx automàtic que tenen algunes organitzacions com Bombers, ADF o Agents Rurals, que determina un nombre de recursos assignats automàticament quan es rep l'avís de l'incident.
- **Activació a demanda:** Un cop confirmat l'incident i rebuda la informació disponible del servei, el cap d'intervenció determina l'activació de recursos propis a través de la Sala de Control de Regió (SCR), i a través de la Sala Central de Bombers (SCB) quan l'activació sigui de recursos aliens. Cal que determini en l'activació el tipus i la quantitat de recursos necessaris.

Pel que fa al **cos de Bombers**:

Les activacions a Bombers es realitzen a petició del cap d'intervenció a través de la Sala de Control Regional del cos de Bombers. El Punt de Trànsit, un cop establert, pot fer d'enllaç i gestor d'aquest procés. L'activació de recursos assignats a la regió la fa la mateixa Sala de Control Regional, tant l'activació immediata com l'ampliació que es determini. Els recursos d'àmbit superior a la regió d'emergències s'activen a través de la Sala Central de Bombers.

La Sala Central de Bombers és l'encarregada de gestionar les activacions de recursos externs de la DGPEIS i de posar-ho en coneixement, mitjançant l'estructura de comandament, del cap d'intervenció. Tanmateix, la SCB ha de notificar l'inici de l'incident a la Sala de Control del CAR.

La desactivació de recursos segueix el mateix procediment que l'activació i garanteix sempre que el cap d'intervenció o els responsables operatius de cada zona de treball, si ja estaven actuant (caps d'operacions, caps de zona, caps de sector o caps de línia),

estiguin assabentats del moment efectiu en què es retiren els recursos presents en l'incident per evitar disfuncions operatives.

**Pel que fa a les agrupacions de Defensa Forestal (ADF):**

Les ADF s'activen de manera automàtica quan la pròpia ADF rep l'avís per mitjans diversos o detecta directament l'incident al propi àmbit d'actuació territorial local. Perquè l'activació de l'ADF sigui completa, cal que el responsable operatiu de l'ADF activada ho posi en coneixement de la Sala de Control de Regió corresponent del cos de Bombers, a través del seu control comarcal, en el cas que formi part d'una Federació que tinguin operador radiotelefònic a l'esmentada sala o disposin de control comarcal propi de la Federació.

Un cop l'operador de les ADF rebí la comunicació d'activació, ho ha de comunicar també a la sala del CAR o control ADF a efectes administratius i d'assegurances d'accidents. En el cas de no disposar d'operador a la sala de control de Regió del cos de Bombers ni de control comarcal, la comunicació s'ha de fer directament a la sala del CAR o control ADF i aquets ho han de comunicar a la sala de control de la Regió afectada.

L'activació de més recursos d'ADF, un cop s'han esgotat els de l'àmbit d'actuació de l'ADF i de la seva comarca, s'ha de fer a petició expressa del cap d'intervenció de Bombers al coordinador comarcal ADF de la comarca o al cap d'intervenció de l'ADF afectada. Aquets poden activar directament les ADF de les comarques veïnes. Si aquestes figures no existeixen o no tenen capacitat d'activar més recursos, la petició s'ha de fer al Control CAR o control ADF en època de funcionament.

En el cas de petició de recursos ADF de fora de la comarca afectada o col·lindants, s'ha de fer a través del Control del CAR, mitjançant l'aprovació de la directora general de Forest i del president del Secretariat de federacions d'ADF o amb les persones nomenades a tal efecte.

Totes les unitats ADF activades, han de comunicar la seva arribada a l'incendi al punt de trànsit de Bombers directament, o a través del punt de trànsit de les pròpies Federacions per tal de rebre la corresponent assignació d'ubicació, tasques i instruccions, segons les indicacions rebudes del cap d'Intervenció. En el cas de no estar el punt de trànsit constituït, la comunicació d'arribada a la zona de l'incendi s'ha de fer a la sala de control del CAR, control comarcal o sala de control ADF si està operativa, i aquestes ho han de comunicar a la sala Control Regió.

La desactivació de recursos segueix el mateix procediment que l'activació i sempre garantint que el cap d'intervenció o els responsables operatius de cada àrea de treball si ja estaven actuant (caps d'operacions, caps de zona, caps de sector o caps de línia) n'estiguin assabentats del moment efectiu de la retirada dels recursos presents en l'incident per tal d'evitar disfuncions operatives

**Pel que fa al cos d'Agents Rurals:**

El CAR s'activa de manera automàtica quan la mateixa organització rep l'avís o detecta directament l'incident. Aquest garanteix la comunicació dels recursos assignats a la Sala Central de Bombers.

La petició de més recursos la fa el cap d'Intervenció mitjançant la Sala Central de Bombers. La desactivació de recursos segueix el mateix procediment, sempre sota les instruccions del cap d'intervenció.

S'adjunten els annexos relatius als procediments de treball en incendis forestals més habituals emprats pel cos d'Agents Rurals (annex 4).

Pel que fa a **d'altres organitzacions intervinents**:

L'activació i desactivació de recursos externs es fa a través de la Sala Central de Bombers, a petició del cap d'intervenció i mitjançant el conducte establert en cada cas. En tots els casos, les accions a realitzar per part de tots els col·lectius intervinents en l'Àrea General d'Operacions requereixen del coneixement i, si escau, aprovació del cap d'intervenció.

f) Estàndards i acreditacions

En el cas de despatxar recursos d'extinció cap a una intervenció, cada agència és responsable que:

- Cada recurs disposi de personal amb coneixements, habilitats i competències suficients per omplir posicions al marc normalitzat de treball.
- Es disposi d'equips de protecció individual i equipament que compleixi els estàndards de seguretat necessaris. Igualment, ha de disposar de pautes d'autoprotecció predeterminades.
- Cada recurs tingui un cap d'equip o responsable, respectant el tram de control.
- Siguin adreçats cap a la posició que exerceix funcions de punt de trànsit en cas d'haver-n'hi, per tal de rebre instruccions sobre l'assignació (comandament, localització, comunicació...).
- Coneguin el marc organitzatiu de la intervenció i el seu paper en ell.

## **2.4. Estandardització de posicions**

A continuació es detallen els estàndards per ocupar posicions compartides per les diferents agències del grup d'intervenció, així com per altres grups intervinents que entrin en zona calenta.

### **2.4.1. Accés a zona calenta**

Les agències de tots els grups (intervenció, ordre, logístic, etc.) han de garantir que el seu personal que formi part del pla i hagi d'entrar en zona calenta ha obtingut i manté les competències mínimes següents:

- Col·laborar amb l'adopció i aplicació de mesures preventives i de protecció en cada fase de la seva intervenció, per a la prevenció dels riscos en foc de vegetació.

- Assegurar que les accions pròpies al lloc assignat de l'incendi de vegetació redueixen el risc per a ell i per a la resta.
- Comunicar-se dins d'un equip notificant totes aquelles circumstàncies que siguin remarcables.

L'equipament de protecció individual del personal que entri en zona calenta ha de protegir com a mínim dels riscos tèrmics, visibilitat i fums, així com dels riscos associats al medi natural i a possibles impactes, i caldrà avaluar en cada cas els riscos auditius, els d'abradió i fregaments o d'altres que es considerin en l'anàlisi del risc propi de cada agència a què es pot exposar el personal. Cada agència té capacitat per escollir equips i materials en funció de les circumstàncies i necessitats, sempre amb respecte rigorós a la legislació vigent en la matèria. Tanmateix, es recomana seguir les indicacions del CLIF al respecte: "Catálogo de equipos de protección individual (EPI) utilizados en la lucha contra incendios forestales, 2012", o actualitzacions posteriors.

L'entrada d'altres grups en zona calenta s'ha de comunicar al cap d'intervenció, a través de qui estigui exercint funcions de gestió de recursos (punt de trànsit, centre de comandament de Bombers...).

A l'interior de la zona calenta també poden haver-hi víctimes potencials confinades. En cas d'evacuació o trasllat de víctimes, o entrada de voluntaris ocasionals per a tasques específiques, ha d'anar associat a una avaluació del risc i sota supervisió directa d'un responsable o comandament integrat al pla.

#### **2.4.2. Respecte als membres de l'equip d'intervenció**

Personal capacitat per escollir i utilitzar les tècniques i tàctiques bàsiques d'atac directe adequades per frenar, estabilitzar i rematar de forma segura un front de foc segons les seves característiques.

#### **2.4.3. Competències de tots els membres dels equips i unitats d'extinció**

Les agències que aporten recursos al Grup d'Intervenció han de garantir que el seu personal ha obtingut i manté les competències per entrar a zona calenta i, a més:

- Executar tasques d'intervenció per a l'extinció o control del foc, en les tasques encomanades pel responsable amb eines manuals.

Per exercir funcions de treball amb línia d'aigua d'alta pressió, caldrà a més obtenir i mantenir la competència en:

- Executar tasques d'intervenció per a l'extinció o control del foc, en les tasques encomanades pel responsable amb línia d'aigua d'alta pressió.

Per exercir funcions de treball amb eines mecàniques, caldrà a més obtenir i mantenir la competència en:

- Executar tasques d'intervenció per a l'extinció o control del foc, en les tasques encomanades pel responsable amb eines mecàniques.

Seguint aquests criteris, les persones que ocupen les funcions esmentades dins el cos de Bombers són: auxiliars forestals, personal EPAF, bombers i bombers de primera.

#### **2.4.4. Competències dels membres dels equips i unitats d'extinció en funcions de cap d'equip**

Poden treballar com a comandament, responsable o encarregat d'un equip, o de forma individual (com a part d'un equip). Implica acceptar responsabilitats, comportar-se de forma professional i establir i mantenir relacions interpersonals positives, mantenint el compliment de les tasques de l'equip o actuant com a líder, si escau. Implica situar-se i treballar dintre dels paràmetres de l'organització de l'incident, assegurant-se que es compleixin les accions per aconseguir els objectius marcats, col·laborant amb altres actors segons les indicacions rebudes. El responsable és capaç de detectar, monitoritzar i transmetre informació operativa sobre incendis de vegetació, així com exercir de guaita per a la pròpia unitat de treball.

Els comandaments o responsables que participen en la secció d'operacions escullen i utilitzen les tècniques i tàctiques bàsiques d'atac directe adequades per frenar, establir i rematar de forma segura un front de foc segons les seves característiques, amb o sense el suport dels altres equips d'extinció amb diferents eines o combinacions d'eines.

Les agències han de garantir que les competències mínimes que les persones designades com a encarregades han obtingut i mantingut les competències mínimes per tal d'accedir a zona calenta, les competències comunes a tots els membres dels equips i unitats d'extinció i, a més:

- Desenvolupar les tasques assignades pel comandament de forma autònoma.
- Coordinar el grup d'intervenció, integrant les tasques d'un o més equips d'extinció.
- Vigilar la detecció i informació dels focs de vegetació.
- Dur a terme operacions d'extinció del foc de vegetació mitjançant tècniques i tàctiques bàsiques de construcció de barreres lineals, amb eines manuals.

Per exercir funcions de cap d'equip de línia d'aigua, cal a més obtenir i mantenir les competències en:

- Executar tasques d'intervenció per a l'extinció o control del foc, en les tasques encomanades pel responsable amb línia d'aigua d'alta pressió.

- Dur a terme operacions d'extinció del foc de vegetació mitjançant tècniques i tàctiques bàsiques de construcció de barreres lineals, amb línia d'aigua d'alta pressió.

Per exercir funcions de treball de cap d'equip amb eines mecàniques, cal a més, obtenir i mantenir la competència en:

- Executar tasques d'intervenció per a l'extinció o control del foc, en les tasques encomanades pel responsable amb eines mecàniques.
- Dur a terme operacions d'extinció del foc de vegetació mitjançant tècniques i tàctiques bàsiques de construcció de barreres lineals, amb eines mecàniques.

Un únic efectiu amb categoria de comandament o responsable pot ocupar diverses posicions i, per tant, coordinar les tasques de més d'un grup.

L'entrada en zona calenta s'ha de comunicar al cap d'intervenció, si és possible a través de qui estigui exercint funcions de punt de trànsit. Tots els participants en el Grup d'Intervenció que entrin en zona calenta ho han de fer acompanyats d'un cap d'equip de qualsevol dels components del grup, com a mínim. Aquest cap d'equip és el responsable de complir els criteris del marc organitzatiu dintre del seu equip de treball.

Seguint aquests criteris, les persones que ocupen posicions de cap d'equip al cos de Bombers són: bombers 1a, comandaments dels bombers voluntaris, encarregats dels EPAF.

## **2.5. Principis per assolir el control i la iniciativa durant el sinistre**

### **2.5.1. Definició de l'AGO sobre la base de potencials**

Àrea General d'Operacions (AGO): La determinació de l'Àrea General d'Operacions té per objectiu principal organitzar i controlar l'espai d'actuació del Grup d'Intervenció. Els incendis forestals presenten unes característiques pròpies que condicionen la determinació de l'AGO:

- L'incendi forestal es desplaça en l'espai; per tant, el seu àmbit d'afectació evoluciona i canvia de forma constant, per la qual cosa no es tracta d'un incident que físicament es pugui abalisar.
- Les zones d'intervenció s'han de determinar a partir de previsions i sempre per un temps determinat fins a la seva resolució.

La implementació de l'anàlisi en els incendis forestals permet fer previsions sobre els probables moviments dels fronts i, en conseqüència, realitzar estimacions d'afectació en el temps i en l'espai. Sobre la base d'aquesta sistemàtica de treball es pot determinar el potencial de l'incendi, entès com l'àrea de major probabilitat destinada a patir les conseqüències de l'incendi en un temps determinat.

En coherència amb el que estableix la Instrucció 00/28 “Zonificació: Àrea General d’Operacions (AGO)”, les zones d’actuació queden definides com a zona calenta, tèbia i freda.

**Zona calenta:**

És l’àrea de treball del Grup d’Intervenció en què s’executen les maniobres d’extinció i control del foc. L’accés a aquesta zona és restringit al personal del Grup d’Intervenció (Bombers, ADF i cos d’Agents Rurals), convenientment identificats i amb l’equip de protecció individual corresponent.

Les mesures de protecció a la població situada en aquesta zona (ordre d’evacuació, ordre de confinament o possibles atencions a víctimes), les ordena el cap d’intervenció i determina si aquestes tasques són realitzades per Bombers exclusivament o si autoritza la participació del grup d’ordre o del grup sanitari en el cas que sigui necessari.

L’autorització d’accés a la zona calenta es realitza a través dels responsables dels punts de trànsit establerts, amb l’assignació prèvia de tasques. El grup d’ordre, dins de les seves funcions, garanteix el control d’accessos a l’interior de la zona, seguint les instruccions del cap d’Intervenció o persona en qui delegui.

**Zona tèbia:**

Zona contigua a la zona calenta compresa dins del potencial de l’incendi i delimitada entre dos eixos de confinament previstos consecutius. En aquesta zona es concentren aquelles activitats del Grup d’Intervenció destinades al proveïment d’autobombes, localització de la zona destinada a punt de trànsit, organització de relleus del personal operatiu, logística d’avituallament, concentració d’unitats sanitàries destinades a l’evacuació urgent de personal, si escau, i punts d’accés a la zona calenta, que han d’estar controlats pel grup d’ordre.

La delimitació d’aquest espai és responsabilitat del cap d’intervenció i rep el suport del grup d’ordre i del personal de l’Àrea del Grup d’Actuacions Forestals (GRAF), formant part de la guàrdia de suport de la Sala Central de Bombers, per tal d’identificar els punts vulnerables i determinar així les possibles mesures de protecció adients. En aquesta zona no es requereix equipament personal de protecció específica, llevat que el cap d’intervenció ho indiqui expressament.

**Zona freda:**

És la zona més perifèrica i, per tant, objectivament més segura, tot i que inicialment pot trobar-se dins del perímetre de risc potencial de l’incendi. En aquest espai es concentra l’activitat de la resta de grups: d’ordre, logístic, d’anàlisi i comunicacions, i és la zona on s’ubica el Centre de Comandament de Bombers, el Centre de Comandament Avançat i l’àrea de coordinació sanitària.



La delimitació d'aquesta zona és responsabilitat del cap del Grup d'Intervenció, el qual avalua de forma constant l'evolució de l'incendi, per tal que els eixos de confinament no es vegin superats, i valora si cal determinar noves zonificacions davant d'un nou escenari. En aquesta zona no es requereix equipament de protecció especial individual, llevat que ho indiqui expressament el cap d'intervenció.

La determinació de noves zonificacions, conseqüència de l'evolució de l'incendi, és responsabilitat del comandament de l'incident tenint en compte les previsions de l'Àrea del Grup d'Actuació Forestal integrada dins de la guàrdia de suport de la SCB.

De manera constant, i en particular en cadascuna de les reunions de coordinació de l'actuació, s'informa de l'evolució de les zonificacions.

### 2.5.2. Tipologies d'objectius d'actuació

La intervenció en incendis forestals pot determinar quatre objectius d'actuació diferents en funció de les característiques de l'escenari d'incendi:

- **Atac:** És la intervenció destinada a minimitzar la superfície afectada pel foc, fent ús dels recursos d'extinció per apagar el front de foc allà on estigui cremant. Es despleguen maniobres d'atac directe, paral·lel i indirecte.
- **Defensa:** És la intervenció destinada a protegir les persones i béns que es puguin veure afectats per la propagació del foc forestal. Es fan servir els recursos d'extinció per desplegar maniobres de protecció a la població, habitatges, càmpings, granges, indústries i altres elements vulnerables des d'emplaçaments segurs.
- **Confinament:** És la intervenció destinada a delimitar la superfície màxima que assoleix l'incendi forestal en un espai concret i conegut. Es despleguen maniobres d'atac paral·lel i indirecte.
- **Gestió del foc:** És la intervenció destinada al seguiment de l'evolució de l'incendi amb la finalitat de minimitzar-ne les conseqüències negatives. Es poden desplegar maniobres d'estabilització i acompanyament del foc fins a ancoratges definitius, fins a l'extinció final.

La valoració de l'escenari i la decisió dels objectius de la intervenció els decideix el comandament de l'incident tenint en compte els paràmetres següents:

- Estimació de l'afectació del foc a població, béns immobles i medi ambient; valorar la possibilitat de perill per a persones i béns, i estimar si la severitat del foc aporta un balanç negatiu o positiu per al medi natural.
- Comportament del foc: valorar si la longitud de flama, la velocitat de propagació i la propagació per focus secundaris permet el desplegament de maniobres segures i eficaces.
- Oportunitats d'extinció: valorar les característiques de l'AGO (accessibilitat, orografia, tipus de combustible i meteorologia) per planificar maniobres segures i eficaces.



- Recursos disponibles: valorar el tipus i nombre de recursos disponibles per al desplegament de maniobres segures i eficaces.

### **2.5.3. Procediments estandarditzats comuns: LACES i autoprotecció**

Tots els participants al Grup d'Intervenció han de conèixer i aplicar els procediments de seguretat bàsics i garantir les funcions de guaita, ancoratge, comunicacions, ruta d'escapament i zona de seguretat.

Per treballar en un entorn de seguretat raonable cal que els intervinents identifiquin els perills i riscos presents, i adoptin les mesures de control apropiades.

L'aplicació d'aquestes mesures de seguretat cal que s'englobi en una cultura organitzativa global de seguretat. Cadascun dels participants en l'extinció compta amb un nivell de responsabilitat individual i col·lectiva. Només quan aquests nivells estan interconnectats i treballen junts en col·laboració per implementar sistemes de treball efectius i segurs, es poden assolir nivells alts de gestió de la salut i seguretat laboral durant tota l'emergència.

### **2.5.4. Pla d'actuació en la intervenció (PAI)**

La planificació encertada i oportuna és la base per a una gestió eficaç de les intervencions. Sempre que sigui possible, s'ha de treballar sobre un Pla d'actuació en la intervenció preparat, d'acord amb la previsió del risc. Tot i això, és decisió del cap d'intervenció d'aplicar-lo o canviar-lo en funció de les valoracions de riscos, estat dels recursos, el pronòstic de l'evolució probable dels esdeveniments... Sobre la base d'aquesta informació es plantegen les estratègies alternatives per arribar als objectius de control, així com les tàctiques a aplicar per la consecució dels objectius plantejats. El pla pot ser oral o escrit, segons la complexitat de l'incident.

## **2.6. Implantació del PAGI**

El document Pla d'actuació del Grup d'Intervenció (PAGI) serà sotmès a avaluació i revisió periòdica per tal d'adaptar noves tecnologies, procediments, modificacions en les organitzacions o en la sistemàtica de treball, segons s'estableix en l'apartat 6.2 del Pla d'emergències INFOCAT.

La implantació del PAG del Grup d'Intervenció té com a finalitat el ple coneixement de les actuacions planificades, així com dels mecanismes previstos per tal de dur-les a terme. La implantació comporta:

- Campanyes informatives i formatives dirigides tant als membres del Grup com als diversos col·lectius dels diferents grups d'actuació. La formació i informació dels membres del Grup es realitza amb periodicitat anual, afectant com a mínim els comandaments, responsables i caps relacionats i afectats pel mateix Pla. Per dur a

terme l'objectiu es planifiquen, abans de l'inici de cada campanya forestal, sessions d'implantació o de recordatori per garantir el coneixement del Pla, per part del personal abans esmentat. En el cas dels components de la resta de grups, un cop realitzada la implantació inicial s'actuarà a demanda dels diferents col·lectius.

- Manteniment d'un catàleg de recursos de les diferents agències que formen el Grup d'Intervenció, que ha de ser conegut per tots els membres.
- Realització d'exercicis i simulacres de Grup. Cal realitzar, com a mínim, un exercici anual per tal de verificar:
  - El procés d'activació de recursos
  - El traspàs d'informació interna del Grup al llarg del supòsit plantejat
  - El coneixement, per part de totes les agències afectades, de la situació plantejada a temps real

S'estableix un període d'un any a partir de l'aprovació del Pla de Grup per tal d'assolir els objectius de la implantació.

**TIPOLOGIES DE GENERACIÓ D'INCENDIS.** Les mesures recomanades a continuació són acumulatives, ja que en un mateix paisatge en un incendi conviuen diferents tipologies de possible generació d'incendis.

	1. CONTINUÏTAT DE COMBUSTIBLE	2. VELOCITAT DE PROPAGACIÓ	3. FOC SOSTINGUT DE CAPÇADES	4. COMPORTAMENT EXTREM EN ZONA D'INTERFÍCIE URBANA (WUI)	5. SIMULTANEÏTAT DELS ANTERIORS
FACTOR CRÍTIC	La continuïtat de combustible permet llargs perímetres. Lligat a l'abandonament rural.	La càrrega de combustible afegeix velocitat de propagació i focus secundaris, especialment al cap.	La continuïtat de combustible a capçades afegeix intensos focs de capçades, focus secundaris massius a llargues distàncies, focs convectius i ambient de foc. Poques oportunitats de control als flancs.	L'acumulació de combustible dintre de les urbanitzacions és tal que permet comportament fora de capacitat d'extinció dintre de la zona d'interfície urbana (WUI).	Simultaneïtat de grans incendis forestals, de comportament extrem, que afecten la zona d'interfície urbana (WUI).
AFFECTACIÓ SISTEMA D'EXTINCIÓ	Manca d'ancoratges (PEV, ancoratges per a cremes, zones de seguretat...). Manca d'accessibilitat, el foc és més gran a l'arribada dels primers recursos i calen més recursos. Més probabilitat de represes, focs de més durada.	Velocitat de propagació del foc major que l'avanç de les línies de control.	La intensitat del foc ofereix molt poques oportunitats de control i el foc canvia més ràpid del que la informació es mou per la cadena de comandament.	Es creen noves alarmes més ràpid del que la informació arriba a la cadena de comandament en un sector de l'incendi. Aquest esdevé un captor de recursos.  Pas d'atac a defensa allà on hi hagi persones, béns i serveis defensables.	Creació de noves alarmes simultànies a una zona extensa. Amenaça col·lapsar la gestió de la informació, la presa de decisions i l'estructura de control dels recursos.
ESTRATÈGIA D'EXTINCIÓ	Reforços estacionals en períodes de risc. Recursos locals, per coneixement del territori i anticipar oportunitats locals. Helitransport d'unitats amb eines, equips motobomba impulsió (EAMI). Estratègies de confinament i gestió del foc per minimitzar durada i represes i per garantir la disponibilitat de recursos per a altres sectors/incendis.	Arribada ràpida d'un atac contundent. Evitar que el foc agafi avantatge. Complementar amb guaites forats d'alerta.  Resposta flexible i esglaonada, amb ubicació de recursos propers al risc. Concentrar esforços en el motor de l'incendi. Anàlisi i suport tàctic.  Desplegament de PEV successius. Maniobres combinades (aigua, eines, foc, MAER, maquinària).	Anticipar les oportunitats i el comportament del foc. Gestió dels recursos per prioritats estratègiques. Formació en finestres d'actuació de les tàctiques. Aprofitar dia-nit.  Crear sector funcional per desaccelerar el foc i donar temps a les línies a la contenció dels flancs. Estratègies de confinament per accelerar la creació de línies. Gestió del foc per disposar de recursos per prioritats. Suport tàctic i logístic amb recursos en espera.	Establir sector funcional amb rastrejadors i recursos mòbils semiautònoms, estratègia d'extinció i marxar. Determinar objectius i estratègia general, i baixar el nivell de decisions tàctiques.  Equips de coordinació per facilitar la circulació d'informació i presa de decisió.  Preparació per a l'evacuació/confinament, preplanificar punts crítics i accions, i preparar l'autoprotecció.	Preplanificació de la resposta.  Cooperació a nivell d'ajuts. Implica estandardització de formació i sistema de comandament.
EXPERIÈNCIES ACUMULADES	Promoure lliçons apreses en eines i contextos concrets. Sovint orals a l'equip de treball.	Promoure lliçons apreses a nivell tàctic i de seguretat en escenaris reals.	Promoure lliçons apreses a nivell estratègic, d'anticipació, planificació i logística...  Promoure lliçons apreses a nivell de planificació forestal.	Promoure organització capaç d'aprendre. Acumular experiència en equips de coordinació.  Lliçons apreses a nivell tàctic en WUI, a nivell d'autoprotecció i de preplanificació.	Compartir lliçons apreses amb altres serveis i equips de gestió.  Lliçons apreses a nivell d'ordenació territorial.